

7 - Milletlerarası Ahlak

Fertlerin birbirine karşı iyilik sever ve iyilik yapar olması “medenî ahlak” adını aldığı gibi, milletlerin birbirlerinin iyiliklerini istemesine ve birbirlerine iyilik yapmasına da “milletlerarası ahlak” adı verilir.

7 - Milletlerarası Ahlak
(Ziya Gökalp - Türkçülüğün Esasları)

Fertlerin birbirine karşı iyilik sever ve iyilik yapar olması “medenî ahlak” adını aldığı gibi, milletlerin birbirlerinin iyiliklerini istemesine ve birbirlerine iyilik yapmasına da “milletlerarası ahlak” adı verilir. Eski Türkler karşı dinine bağlı oldukları için, başka milletlerin dinî, politik kültürel varlıklarına karşı saygı duyarlardı. Hatta, kendilerine iç il ve başak milletlere karşı vererek, bütün milletleri bir karşı dairesi içinde, milletlerarası bir birlik içinde görürlerdi. Orhon Kitabesi’nde diğer milletlere karşı il adı veriliyor ki karşı il ile aynı anlama gelir.

Eski Türkler, bu karşı il deyimini ile, “milletlerarası birlik” kavramını anladıklarını gösteriyorlar. Çünkü il kelimesi, eski Türkçe’de, karşı dairesi anlamında idi. Her milletin bir iç il olması kendi içinde bir karşı dairesi oluşturmasından ibaret idi. Bununla beraber, bu karşı il, diğer milletlere de, yabancı gözle bakmaz. Onları da birer il yani karşı tapınağı halinde görürdü. Başka millete karşı il adı verirdi.

Eski Türklerin yenilmiş milletlere sonradan kapitülasyon adıyla başına bela olan olağanüstü ayrıcalıklar sunmaları Türk kültüründe milletlerarası birlik fikrinin bir sonucudur. Gelecekte, Milletler topluluğu şimdiki gibi yalandan değil, gerçekten olursa bunun en önemli üyesi hiç kuşkusuz Türkiye devleti ve Türk milleti olacaktır. Çünkü gelecekte ait bütün gelişmeler, toplum halinde Türk’nün kültüründe vardır.

Özetle, her milletin yeryüzünde gerçekleştirdiği tarihi ve medenî bir misyonu vardır. Türk milletinin misyonu ise, ahlakın en yüksek değerlerini gerçeklik alanına çıkarmak, en olamaz sanılan fedakarlıkların ve kahramanlıkların olabildiğini kanıtlamaktır.